

THE WORLD PANDEMIC- EXPERIMENT DEVELOPING DEGLOBALISATION

Kristina Jganjgava
Doctor of Business Administration Science
E-mail: kjganjgava@yahoo.com
Cell: (+995) 579 08 86 12

DOI suffix: 10.36962/NEC6102202139

ABSTRACT

Globalization is the result of the development of civilization. This process has helped reduce transportation costs around the world, resulting in an increase in travelers around the world. Travel is even recognized as an important determinant of the spread of the disease. Therefore, globalization has become the mechanism of transmission of the infectious disease coronavirus (Covid-19) worldwide. Thus, coronavirus-related events pose additional practical and symbolic challenges to the globalization agenda. The purpose of this article is to determine the potential impact of the pandemic on the future direction of globalization.

Keywords: Covid-19, Deglobalisation, Economic Impact.

მსოფლიო პანდემია - დეგლობალიზაციის შესაძლო განვითარების ექსპერიმენტი

ქრისტინა ჯღანჯღავა
ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორი
E-mail: kjganjgava@yahoo.com

ანოტაცია

გლობალიზაცია წარმოადგენს ცივილიზაციის განვითარების შედეგს. აღნიშნულმა პროცესმა ხელი შეუწყო მსოფლიოში ტრანსპორტირების ხარჯების შემცირებას, რასაც შედეგად მოჰყვა მოგზაურთა ზრდა მთელ მსოფლიოში. მოგზაურობა კი აღიარებულია, როგორც დაავადების გავრცელების მნიშვნელოვანი განმსაზღვრელი ფაქტორი. აქედან გამომდინარე, გლობალიზაცია მსოფლიოში გახდა ინფექციური დაავადების კორონავირუსის (კოვიდ-19) გადაცემის მექანიზმი. ამგვარად, კორონავირუსთან დაკავშირებული მოვლენები გლობალიზაციის დღის წესრიგში აყენებს დამატებით პრაქტიკულ და სიმბოლურ გამოწვევებს. აღნიშნული სტატიის მიზანს წარმოადგენს პანდემიის პოტენციური ზეგავლენის დადგენა გლობალიზაციის სამომავლო მიმართულებაზე.

საკვანძო სიტყვები: კოვიდ-19, ეკონომიკური ზეგავლენა, დეგლობალიზაცია.

შსსავალი

მსოფლიოში კორონავირუსის სწრაფი გავრცელება მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მსოფლიო წესრიგზე. პანდემიამ მნიშვნელოვანი დარტყმა მიაყენა გლობალიზაციის პროცესს, რაც თავის მხრივ დეგლობალიზაციის ექსპერიმენტს წარმოადგენს. ქვეყნებს შორის ბარიერები იქმნება არა ვაჭრობის და მიგრაციის ნაკადების შესაჩერებლად, არამედ მიზნად ისახავს ინფექციის გავრცელების შემცირებას. ეკონომიკური შედეგები კი შემდეგია:

1. დაირღვა მომარაგების ჯაჭვი;
2. ნდობა ბიზნესის მიმართ შემცირდა;
3. მკვეთრად იკლო საერთაშორისო ვაჭრობამ.

გლობალიზაცია მსოფლიოში წარმოადგენს ინდივიდების ეკონომიკური ზრდის უზრუნველყოფის საშუალებას. ურბანიზაციის ზრდამ და მსოფლიო ეკონომიკის უფრო მჭიდრო ინტეგრაციამ ხელი შეუწყო გლობალურ ურთიერთკავშირს.

გლობალური პანდემია (კოვიდ-19) უარყოფით ზეგავლენას ახდენს ეკონომიკაზე მოთხოვნისა და მიწოდების თვალსაზრისით. პირველ რიგში, მომხმარებლები და ინვესტორები ნდობას კარგავენ პანდემიით დაზარალებულ ბაზრებზე, რის შედეგადაც მცირდება მოთხოვნა, მეორე მხრივ, სამუშაო ძალის კლება ამცირებს მიწოდებას. ამგვარად საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საერთაშორისო ორგანიზაცია რეაგირებს არსებულ პანდემიაზე და გავლენას ახდენს, ეკონომიკის განვითარების პოლიტიკაზე, ასევე ვაჭრობას, მოგზაურობასა და ჯანდაცვის სფეროზე.[4]

**კოვიდ-19 - გლობალიზაციის
შემაფერხებელი ფაქტორები**

კოვიდ-19-ის პანდემიამ განაპირობა ვაჭრობისა და სანარმოო ქსელების რღვევა. იზოლაციის ზომებმა, წარმოების სფეროში მოკლევადიანი პრობლემები გამოიწვია, რაც თავის მხრივ აისახა მრავალ ქვეყანაში საქონელსა და მომსახურებაზე მოთხოვნის კლებაზე. კომპანიები ცდილობენ შექმნან საკუთარი სანარმოო ჯაჭვები, რაც ხელს შეუწყობს ეკონომიკურ მდგრადობას, იმისათვის, რომ ჰქონდეთ შესაძლებლობა მოახდინონ კრიზისის შემდგომ პერიოდში სწრაფი ეკონომიკური ზრდა. [5] თანამედროვე პერიოდში, პანდემია გვევლინება გლობალური წარმოების ქსელების, რეორგანიზაციის მნიშვნელოვან კატალიზატორად. ეკონომიკური თვალსაზრისით, იმისათვის რომ მოხდეს ეფექტიანობის ზრდა კომპანიებისთვის, აუცილებელია წარმოების პროცესის დაყოფა ეტაპებად

და ოპტიმიზება მაქსიმალური ეფექტიანობისთვის. კოვიდ-19-ის კრიზისი ამ სისტემის სისუსტეებს თვალსაჩინოს ხდის. მაგალითისთვის, აღნიშნულის ერთ-ერთი სავარაუდო შედეგია - კომპანიების ნაკლები უპირატესობის მინიჭება ეფექტიანობის მაქსიმალურ ზრდაზე, ამასთან მეტად ორიენტირებულნი არიან წარმოების ჭარბი სიმძლავრეების შექმნაზე, რომელიც ხელს უწყობს საჭირო მარაგების დაგროვებას, დივერსიფიკაციას - მიწოდების ჯაჭვების მოდერნიზაციის სახით.

**დეგლობალიზაციის განვითარების
შესაძლებლობა**

გლობალიზაცია ინდივიდების ეკონომიკური და კულტურული ზრდის უზრუნველყოფის საშუალებაა. 2020 წლის დასაწყისში მსოფლიო ეკონომიკა არამდგრადი იყო. აღნიშნული კიდეც უფრო გაააქტიურა მსოფლიოში არსებულმა პანდემიამ, მოიშალა წარმოების მომარაგების ჯაჭვები, რაც აისახა წარმოების პროცესის გაჩერებასა და მკვეთრ შემცირებაში. ყოველივე ზემოთჩამოთხამოთვლილი შეეხო თითქმის ყველა ინდუსტრიას.[1] კომპანიებმა ვერ მიიღეს წარმოებისთვის საჭირო მასალები მიმწოდებლებისგან, გაუქმდა მნიშვნელოვანი ლონისძიებები და პრეზენტაციები, საფონდო ბაზრებმა დაცემა განიცადეს. შედეგად, ბიზნესმა დაკარგა ნდობა საერთაშორისო მიმწოდებლებისა და მწარმოებლებისადმი და დაიწყო მიწოდების ჯაჭვების მართვის ძიება ქვეყნის შიდა ბაზარზე. კომპანიები, რომლებიც საერთაშორისო სავაჭრო პარტნიორებს და მიმწოდებლებს კონცენტრირებდნენ, ორიენტაცია აიღეს შიდა მიწოდების უაჭვების შექმნაზე. უკანასკნელი კი ნაკლებად განიცდის წარმოების შეფერხებას კრიზისის დროს. „დე-გლობალიზაცია“- გლობალურ ეკონომიკაში განცალკავების პროცესია. 2008 წლის ფინანსური კრიზისის შემდეგ, რეგიონული ბაზრები შედარებით მნიშვნელოვანი გახდა, ვიდრე გლობალური. ამასთან, ქვეყნებს შორის ფინანსური ნაკადები დღემდე არ დაბრუნებულა 2008 წლის დონეს, ასევე მთელი რიგი ინდიკატორები მიაჩნებენ „დე-გლობალიზაციის“ პროცესზე. მაგალითად, სახელმწიფოები და რეგიონული ბლოკები, როგორცაა ევროკავშირი ნაკლებად დამოკიდებულია დანარჩენ მსოფლიოზე, თუმცა ეკონომიკური მოდელი არ შეცვლილა. აქტივების დაგროვება სესხებით და სუბსიდიებით საკმაოდ მნიშვნელოვანია, ვიდრე რეალური ინვესტიციები. დასავლეთის მრავალი ქვეყანა ებრძვის დაბალ

პროდუქტიულობას, ინვესტიციათა სიმცირეს და დაბალ ხელპასებს. ეს ქვეყნები გადადიან კრიზისულ მდგომარეობაში და ამ მიმართულებით ტენდენცია არ მცირდება. ყოველივე ეს კი განაპირობებს დე-გლობალიზაციის სწრაფი ტემპით ზრდას.. ახალი ტექნოლოგიები ასტიმულირებს „ოფშორინგს“ - ადგილობრივი წარმოების ქსელუბის შექმნით. ამგვარად, კლიმატის ცვლილების პრობლემების გადაჭრა მოითხოვს შედარებით მდგრად ადგილობრივ სოფლის მეურნეობას და ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურის რადიკალურ რეორგანიზებას.[2] სახელმწიფო ინვესტიციების მასშტაბი, რომელიც აუცილებელია კოვიდ-19-ის კრიზისთან საბრძოლველად, ასახავს ეროვნული სახელმწიფოების მნიშვნელოვან როლს გადანაცვით სოციალური და კლიმატური საგანგებო სიტუაციები.

ყველა აღნიშნული ფაქტორი ქმნის „დე-გლობალიზაციისკენ“ სწრაფვის დინამიკას. ამის მართვა კი უდაოდ, პროგრესული გზით შეიძლება, გლობა-

ლური მრავალმხრივი დამოკიდებულების ახალი მიდგომით. აღნიშნული მიიღებს მრავალმხრივ „დე-გლობალიზაციის“ ფორმას: საერთაშორისო თავისუფალი კაპიტალის მართვადი შემცირებით, რომელიც აღადგენს მეთ დემოკრატიას სახელწიფოსა და რეგიონებში.

დასკვნა

კოვიდ-19-ის პანდემიამ მნიშვნელოვანი დარტყმა მიაყენა გლობალიზაციის პროცესს. თანამედროვე მსოფლიოში გამოიწვია მოგზაურობის კლება, ასევე მრავალ ქვეყანაში - ქსენოფობური თავდასხმები. პანდემიასთან დაკავშირებული მოვლენები, გლობალიზაციის დღის წესრიგში აყენებს პრაქტიკულ და სიმბოლურ გამოწვევებს, ადამიანური და ეკონომიკური ზიანის მასშტაბის გაუთვალისწინებლობით, რომელიც გამოიწვია კოვიდ-19-მა მსოფლიოში. პანდემია გახდა გარდამტეხი მომენტი მთელი მსოფლიო ეკონომიკისთვის.

REFERENCES:

1. «Potential Economic impact of an Avian Flu Pandemic on Asia”, E.Bloom, V.De Wit, M.J. Carangal, 2005;
2. „Towards Digital Globalisation and the corona-19 challenge”,D. Schiliro,may,2020
3. Globalisation and Global health, G.Berlinguer, 2020
4. ThE COVID Impact on Business Globalisation:what does the future Hold? The European Business Review, octomber 14, 2020
5. Global Trade Alertth Global Trade Alert Report - Going It Alone? Trade Policy After Three Years of Populism, 2019
6. Obstfeld M. Globalization Cycles, CEPR Discussion Paper, 2020
7. Coronavirus and the crisis of Globalisation,” L.Cooper, 2020